

KARANG-SZÓ

**A Csongrád - Piroskavárosi Szent József Plébánia és
a bokrosi Szent László templom híveinek lapja**

XVII. évfolyam, 2. (65.) szám, 2020. Karácsony

VAJON MEGLÁTOGATJA-E IDÉN IS ISTEN AZ EMBERT?

Az elmúlt napokban hallottam, hogy az egyik külföldi rádióhoz egy bírónő küldött levelet a közelgő karácsonyi ünnepekkel kapcsolatban, amit a műsorvezető felolvasott. Nagyon tanulságos, elgondolkodtató gondolatok, és egyben kemény szavak. Mégis úgy gondoltam, hogy ennek a levélnek a kevésbé súlyos részeit megosztom a kedves olvasókkal, bár ez is kellemetlennek tűnhet...

„Mintha úgy döntött volna az Isten, hogy ebben az évben Húsvétkor nem látogatja meg az embert. A templomok zárva voltak... Évek óta sokunk számára a Karácsony, maga az ünnep vesztett igazi mivoltából, és néha csupán a külsőség, az úgynevezett „karácsonyi hangulat” az áhított érzés a nem hívő és sok esetben a hívő emberek számára. A szeretetét kimutatni vágyó ember aztán elkezd rohanni, stresszelni ilyenkor decemberben, és keresi azt a drága ajándékot, amely alkalmas arra, hogy a leginkább kimutassa a szeretetét, hogy miután vett mindenkinek elég szeretetet, végül kipipálhasson egy újabb méltó módon eltöltött Ünnepet... Családban. Legtöbbször a bezárt ajtók mögött, a szépen díszített házakban az emberek sajnos szenvednek, szembesülnek nehézségekkel, hazugsággal, amit fűszereznek veszekedésekkel, haraggal, vagy nagyon nagy fájdalmas közömbösséggel. Ott nincs helye Istennek...

Húsvétkor eljövünk a templomba, körmenetet tartunk, vagy nem jövünk, mert főzni kell, nagyon sokat kell főzni, és elmegy az idő. Karácsonykor többen eljövünk, de sokszor hallunk panaszt, hogy nem került elég fenyőfa a templomba, rossz helyen van a Betlehem, nem jó helyen vannak a virágok, más terítő kellene, és a paptól is többet vártam volna, meg Mari néni mit keres a templomban...? Itt sincs helye Istennek?

Dúsgazdag ebédek, vacsorák, találkozások, ölelések közepette úgy tesz az ember, mintha értené az Ünnepet. Ilyenkor érzi, hogy él, hogy találkozik, hogy szeret, amikor szeretetének tüzét a külsőség, az ajándék nagysága, az asztalról szinte lefolyó ételek mennyisége határozza meg... És nincs itt Isten? Miért is jönne el? Ő szerette az egyszerűséget, barlangban született szegénységben, idegenben. De volt szeretet, volt minden, amire az emberi szívnek szüksége van.

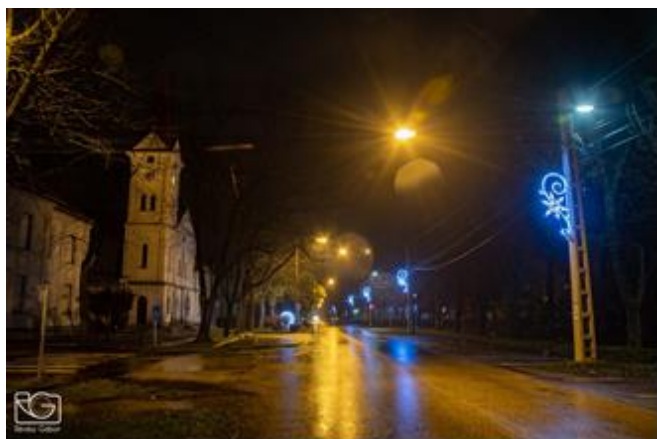

Miért jönne el??? Miért hinne újra és újra nekünk, amikor imádkozva ígéretet teszünk neki... Nevetséges lett ez az Isten sokak számára. Kiűztük Őt házainkból, iskoláinkból, közösségeinkből, a szívükből, a templomokból is néha. Kiűztük már sokszor. Miért jönne el újra? Te elmennél oda, ahonnan már sokszor elküldtek, elutasítottak?

Azért mégis megkeressük Őt, amikor nagyon nagy bajban vagyunk, de az utcán haladva, a templom előtt nem vetünk keresztet, nehogy kinevessen valaki.

Eközben Isten észrevette, hogy ilyen az ember, ilyen az ember természete. Néha becsapja Istent, néha átvágja, néha elesik, néha keresi, néha elfelejti Őt. Remélte Isten, hogy előbb utóbb az ember végre megérti, hogy saját képmására teremtette, de a végére talán belefáradt a várakozásba.

Talán nem is tévedünk nagyot, ha azt gondoljuk, hogy a vírus nem változtatja meg az embert. Most lehet, hogy többet imádkozunk, amikor szeretteink, vagy mi esetleg megbetegszünk, és sokan meghalnak. Jók leszünk egy ideig, és keressük Istent, hogy aztán, ha túl leszünk ezen, jövőre ilyenkor rájövünk, hogy már nem kell jónak lenni, már nem kell Istent keresni. Mégiscsak Ő az Isten, neki az a dolga, hogy akkor jöjjön, ha hívjuk...

Az Ő szomorúsága, fájdalma mégis nagyobb, mint a mienk, mert a kereszten átélt szenvedése megismétlődik újra és újra, anélkül, hogy az Isten képmására teremtett ember megértené, hogy nem tudunk létezni Nélküle. Hogy túl a dogmákon, doktrinákon, filozófiákon, az egyedüli tény, ami megmarad és mérvadó az nem más, mint az Ő végtelen szeretete a kis életek iránt. Akik a világ urainak kiáltják ki magukat, akik azt hiszik, hogy hegyeket tudnak mozgatni, és a folyók irányát meg tudják változtatni, akik azt hiszik, hogy a csillagok járását is megváltoztathatják, de akik tulajdonképpen összedőlnek, mint a kártyavár a valódi szenvedés előtt.”

Ezek a gondolatok megérintettek engem, és lehet, hogy nagy valószínűséggel tükrözik az igazságot, hisz az ember gyarló. De hisszük azt, hogy az ember gyarlóságánál sokkal nagyobb Isten végtelen szeretete, amely képes megváltoztatni az ember szívét. Elég, ha figyelünk arra, hogy mennyire megváltoznak az emberek ilyenkor Karácsonykor, mennyi jót tudnak tenni egymással, mennyi szeretetet tudnak adni...

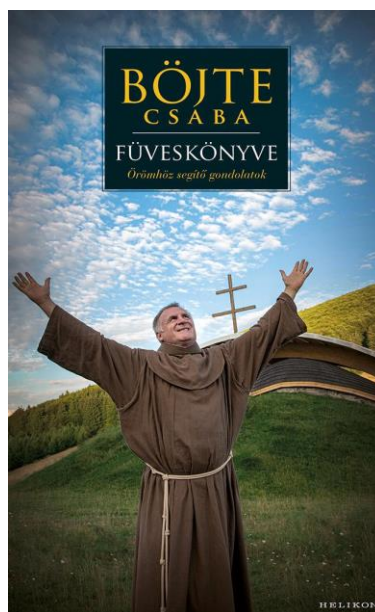
Mindezek fényében, ha most újra feltesszük a címben megfogalmazott kérdést: - Vajon meglátogatja-e idén is Isten az embert? - azt mondhatjuk, amit mindig is tapasztalunk Isten végtelen szeretetéről: igen, Ő újra és újra meglátogatja az embert, azt, akit képmására teremtett, annak Isten újra kopogtat az ajtajánál, azt

akarja, hogy idén is átéljük Karácsony csodáját, a szívünk békéjét akarja, akkor is, ha többször megszegtuk kétségbeesésünk közepette neki tett ígéretünket. Igen, Isten idén is eljön hozzánk, egyszerűen azért, mert szereti az embert!

Topsi Bálint plébános

ÖRÖMHÖZ SEGÍTŐ GONDOLATOK

Karácsonyra jelent meg Bőjte Csaba ferences szerzetes legújabb könyve. A szeretetről, Istenről, az emberről, a teremtett világról és a nevelésről szólnak az egyes fejezetek.

A könyvből idézünk egy rövid részletet:

„Nem rossz ez a mai világ, hisz mindannyian a Jóisten gyermekei vagyunk. De akkor miért ilyen szürke, fonnyadt és elbizonytalanodott mindenki? Miért nem szeretjük egymást bátrabban, hogy tud a gonosz lélek ilyen sokszor beférkőzni közénk, és ekkora pusztítást végezni a világunkban? Bármit is mondanak a hírek, bárhogy is verik a haragokat félre körülöttünk, a mi Mesterünk ezen az úton is Jézus Krisztus, és Ő az Újszövetségben háromszázhatvanöttször mondta: ne féljete! Ne féljete, mert én veletek vagyok, legyőztem a gonoszt. Bármit kértek az Atyától a nevemben, megadja nektek. „Ha csak akkora hitetek lesz is, mint a mustármag, s azt mondjátok ennek a szederfának: Szakadj ki gyökerestül és verj gyökeret a tengerben, megteszi nektek.” (Mt 21,21) Nekünk nem szabad félnünk! Bármekkora is a gond, akik Krisztusban bíznak, azok számára nincs veszve semmi. Megváltómban bízom, és hittel vallom, hogy nem a világ vége közeledik, hanem egy új, nagyszerű korszak hajnalán áll az emberiség.”

NYOLCVAN ÉVE TÖRTÉNT

Folytatva a plébániatörténeti sorozatot, ezúttal a Szent József plébánia ferences szerzetesei által vezetett Historia Domus 1940 évi bejegyzéseiből válogatva közlünk részleteket.

Az év elejei bejegyzésekben a rendkívül hideg időjárás és a háborús hangulat a jellemző. A hosszantartó hideg időjárás befolyással van a tanításra: sok a szegény gyermek, kiknek rongyos a ruhája, lyukas a cipője, ezért sok a hiányzás, többször szénszünet van az iskolákban. A szerzetesek is fáznak, éheznek, megbetegednek.

Márciusban elkezdődött a templomunk alsó ablaksorának duplára való átalakítása, és a mennyezeti szellőztető kialakítása.

Áprilisban a Tisza megáradása és a talajvíz fölfakadása nehezítette az életet. Április 15-én Uzdóczy-Zadravec István nyugalmazott ferences tábori püspök látogatott rendházunkba a bérálás szentségét kiszolgálni.

Május az elsőáldozásra való készüléssel kezdődött, a szőlők közötti Orbán búcsúval, a bokrosi és a piroskavárosi úrnapi körmenettel folytatódott, majd a hittan vizsgák lebonyolításával ért véget.

Június a bokrosi kápolna búcsújával kezdődött Jézus Szent Szíve ünnepén. Általános, 24 órán át tartó légvédelmi gyakorlat zavarta a Szent Antal tiszteletére tartott, a gyermekek megáldásával járó liliomos ünnepi szentmisét.

Az augusztusi porciunkulai búcsút Likó István csongrádi születésű megyés pap celebrálta.

Szeptemberben a csongrádi kolostort az augusztusi káptalan „Domus formata”-vá tette, amely azt jelentette, hogy teljes jogú szerzetes ház lett, ahol négy örökfogadalmass szerzetes él. P. Jenei Jenő lett az új gvardián. Első intézkedése volt, hogy a ház nehéz anyagi helyzetén javítson. A politikai helyzetről is írnak:

Szeptember 4-én lépték át honvédeink a román határt, hogy az ősi haza egyik darabját visszafoglalják. „A bevonulás örömmámoros napjaiban a rádió rabjai lettünk, s hallgattuk a rabságból szabaduló magyar testvéreink örömujjongását. A bevonulás kezdőnapján reggel félórás harangzúgással jeleztük az örömdetes eseményt, egyik vasárnapon pedig a nagymise végén a Te Deumot tartottuk.”

Októberben Anicét és Petronius fráterek qvestára, alamizsnagyűjtésre mentek. Ebben a

hónapban kaptak négy új miseruhát: ókeresztény szabásúak, piros, fehér, zöld és viola színekben. Erős hideggel köszöntött be december. „Már tovább nem bírtuk a hideget fűtés nélkül. Nagy gond a fűtés, mert nem lehet kapni tüzelőanyagot... Bajáról megkaptuk a stációképeket. A keresztút az oratóriumban lett felállítva. Így már rendszeren végezhetjük péntek reggelként a keresztutat...”

December 5. Hogy híveinket az elsőpéntek tartására buzdítsuk s a gyónásra alkalmat adjunk, beállítottuk a hó első péntek előtti csütörtökre a Jézus Szíve Litániát, mely előtt és alatt gyóntattunk...

December 10. A Szent Antal Litánián papírzsákokat osztottunk ki a hívek között azzal a kéréssel, hogy élelemmel megtöltve hozzák a Szent Antal oltárhoz, hogy kioszthassuk karácsonyra a szegények között...

December 12. A plébániánk belterületén megkezdtük a családlátogatást, hogy a lelkiileg nagyon távol állókat így közelebb hozzuk az Egyházhoz... E látogatások alkalmával rendkívül nagy testi és lelki nyomort kell látnunk...

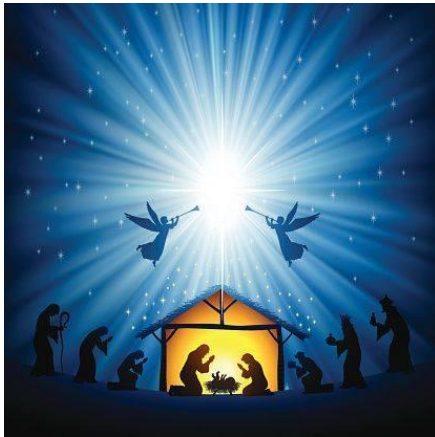
December 24. ... Az ünnep előtti napokban osztottuk ki a szegényeknek a Szent Antal nevében összegyűjtött élelmet, ruhákat, tüzelőt, 300 élelmiszer csomagot átlag 7-8 kg súlyban, 100 kéve rőzsét, 8 q tűzifát, 10 pár cipőt és kb. 30 gyermekruhát.”

Így búcsúztak a ferences szerzetesek az 1940-es esztendőtl: „Bened van Uram reményünk, ne hagyj soha szégyent érünk!”

Forrás: A csongrádi ferencesek Historia Domusa 1936. évtől. Fordította, digitalizálva olvashatóvá és kutathatóvá tette Arkossy Lehel, Kecskemét, 2011-2012 évben. Összeállította: Révész József.

ÚRJÖVET

Sötét van. A sötétség átjárja testünket, lelkünket. A fény, a melegség hiánya egyre nyomasztóbb. Az idei esztendő még bizonytalanabbá teszi életünket. Ami eddig természetes volt, most köddé vált. Maszkot hordunk, félünk, vajon honnan érkezik a láthatatlan ellenség. Az eddig baráti, kedves mosolyok eltűnnek, sőt veszélyessé válnak. Bezárkózunk, még inkább, mint valaha.

Advent van. Krisztusvárás. Ebben a helyzetben inkább gondol az ember a második eljövételre, mint az elsőre. Várjuk, hogy eljőjön és helyreállítsa ezt a felfordult világot. Am Ő ezt már megtette. Nem erőszakkal, hatalommal. Csendben, szelíden kicsiny gyermekként érkezett, és elhozta közénk Isten országát. Szinte észrevétlenül beleszületett a teremtett világba. Ő, aki Istennel egylényegű egy lett közülünk. Megélte életünk minden szakaszát, megtanítva, hogyan lehetünk a Mennyei Atya gyermekei, eggyé válva vele és egymással.

Az út ma is ugyanez. A Szentlélek által eggyé válva, egymást szeretve élni. A félelem rabszolgaságából csak a szeretet tud felszabadítani. Karácsonykor a szívünkben kell megszületnie Isten Fiának. Személyes találkozásra hív bensőnkben az édes Úr a Szentlélek által. Meg kell tanulnunk meghallani az Ő szelíd hangját, mely átvezet a világ sötétségén. Minél többen hordozzuk Krisztust, annál nagyobb lesz a világ világossága. Az Isteni Gyermekek jelenléte erőt ad szembenézni a valósággal. Mindenért hálával tartozunk, ami az életünket kitölti, és ha nehezebb idők járnak, megfogadhatjuk Szent Pál tanácsát: „Örüljete az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljete! A ti szelídségeitek legyen ismert minden ember előtt. Az Úr közel! Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt; és Isten békessége, mely minden értelmet meghalad,

meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban.” Ha Isten békéje tölti be szívünket, a félelemnek már nincs helye. Isten országa elérkezett közénk. Amikor mindenfelől sötétség, betegség, reménytelenség vesz körül bennünket, legyünk tudatában, hogy mi Istennek fiai vagyunk Krisztus által, aki „kiragadott minket a sötétség hatalmából, s áthelyezett szeretett Fiának országába.”(Kol 1,13)

Karácsony üzenete most is és életünk minden napján erőt ad: „Íme, a szűz fogan és fiat szül, Emmánuel lesz a neve. Ez azt jelenti: **Velünk az Isten.**”
Tóthné Horváth Anikó

HITOKTATÓI ELISMERÉS

Augusztus 6-án Orosházán rendezték meg a Szeged-Csanádi Egyházmegye hitoktatóinak tanévnyitóját. Az ünnepségen Kiss-Rigó László püspök első ízben adta át az egyházmegye által alapított Pro Catechesi-díjakat. Az elismerésben azok részesülhettek, akik a hitoktatás, a liturgikus nevelés és a keresztyén készség területén kimagasló teljesítményt nyújtottak, eredményes és magas szintű munkájukkal maradandót alkottak.

A két kitüntetett közül az egyik a csongrádi Kecskés László volt, aki 12 éve – városunkban több mint 6 éve - szolgálja a közösséget hittanárként és kántorként. „Hiszem, hogy a mag, amit elvetek a hittanórán, Isten kegyelméből kikel és növekszik, és ha meg tudom mutatni azt az atyai házat, ahol jó lenni, ahova mindig be lehet térni, jó talajt vetek ennek a magnak.” – nyilatkozta a Toronyirány című lapban.

Szívből gratulálunk Lászlónak! Kívánjuk, hogy továbbra is eredményesen és örömmel gyakorolja szép hivatását!

ADVENTI VÁRAKOZÁS

*Adventi koszorúnk gyertyáit
meggyújtva az adventi négy
hétben, szombat esténként
elgondolkodhatunk a vára-
kozásról.*

Olyan sok minden juthat eszünkbe, hiszen sokfélék vagyunk. A természettudományos és a vallási ismereteink nagyon eltérőek. Van, aki csak a családi ünnep melegségét várja, van aki szeretne felvértezve lenni a sok világi ember vallásról való okoskodása ellen is. Sokat hallottunk például az evolúcióról. A hit és a ráció harmóniája kulcsfontosságú a ma embere számára. Költők, tudósok, teológusok sokféleképpen írtak Istenről, az emberré válásról, az adventi várakozásról, a tudomány és vallás viszonyáról.

Benedek pápa például így beszélt az evolúcióról: „Egyrészt igen sok tudományos bizonyíték támasztja alá az evolúciót, amely így valóságosnak tűnik, és gazdagítja az életről meglévő tudásunkat. Ugyanakkor az evolúció doktrínája nem válaszol meg minden kérdést, különösen a nagy filozófiai kérdést: hogyan jött létre a mindenség? És hogyan kezdődött el mindaz, ami az emberhez vezetett? Úgy gondolom, ez a legfontosabb.”

Adventben a megváltást várjuk. Bizonyos értelemben, saját magunk újjászületését is. Megpróbálom röviden megfogalmazni, hogy mit jelent számomra ADVENT? Azt, hogy az irgalom lehajol az emberhez. Isten irgalmassága nagyobb, mint igazságossága. Megtanít bennünket is arra, hogy irgalmasak legyünk. Akkor váltunk igazán emberré, amikor megértettük ezt a csodát, és megtanultunk ezért az irgalomért könyörögni.

A mi keresztény hitünk szerint Isten gyermekként jött közénk... Egy csecsemőnél kiszolgáltatottabb lény nincs, rövid időn belül elpusztul, ha magára hagyják. De mindnyájan, mindenkor rászorulunk erre az irgalmas szeretetre. Hitünk csak abban tud megnyilvánulni, hogy gyakoroljuk ezt. Hiszen ennek alapján ítéltünk meg majd, amikor találkozunk Vele...

Ajánlom olvasásra Karinty Frigyes: Az Ige így született című versét. Sokféleképp lehet természetesen értelmezni. Én a fenti módon próbáltam meg.

Aldott, békés adventi várakozást és boldog karácsonyt kívánok mindnyájunknak!

dr. Botos Katalin

KARINTY FRIGYES: AZ IGE ÍGY SZÜLETETT...

*Testvéreim, farkasok, gyönyörű leopárd
Foltos hiéna, bátyám és rokonaim mind
Páva, cifra kuzin, nagynéném, zöld papagáj
Otromba, bölcs elefánt, mókás maki, bánatos
marabu*

*Elbujtam itt a bokorban, hagyjatok egy kicsikét
A Bozót Törvényét jól ismerem én
Kutyával ugatok, üvöltök a sakállal
De ez most nem szemeteknek szól
Mindenre könyörgök!*

*Frisz koncot hagytam a tisztáson, rágjátok le
sietve*

*(Mindjárt jövök én is) csak ezt a pár jelet itt
Hadd karmolom csorbult körmömmel a barlang
sziklafalába*

*Hogy visszataláljon százezer év múlva eltévedt
utódom*

*Magamban hadd makogok, hadd hallja fülem csak
A hangot, a hangot, a tompa zörejt, mit a Lélek
Szorít ki, belülről, kifeléfordult zabáló
bestiaszámon*

*Valami van itt, mit a Bozót hiába figyelne
Amire felelni szárcsa hiába vijjog,
Hiába rikkant a rigó, béka hiába kuruttyol
Valami van itt, valamit szimatolok
Amivel együtt ketten vagyunk csak égi vizen
Vizi mezőkön -*

*Önmagam és én - én és ő - apja nem én
Vagyok - s ő mégse apám*

*Van valami, más, mint ez a Törvény,
Van Valaki, kit nőstény szült, him sose nemzett
Nem anyaméhből származik, itt születik most
Makogó két vastag cserepes ajkam
Kínjában széttárt nyílása közül
Buggyanó könnyek magzatvize mellől,
Ahogy előrebukó torokkal
Hörgöm el az új jeladást: is-ten...
Is-ten... is-te-nem könyörülj!*

HETVEN ÉVE OSZLATTÁK FEL A SZERZETESRENDEKET

1950 júniusában a kommunista államhatalom 63 szerzetesrendet oszlatott fel hazánkban. Több mint 11 ezer női és férfi szerzetesre mondták ki, hogy „veszélyt jelentenek a népi demokráciára”, ezért fel kell számolni a működésüket.

Ennek érdekében éjjelente rendőrök lepték el a rendházakat, ahol az álmukból felkeltett lakókat legszükségesebb holmijukkal teherautókra zsúfolták, és fegyveres kísérettel kényszerlakóhelyre hurcolták. Eközben megindultak a tárgyalások a

Katolikus Egyház és a kommunista államhatalom képviselői között. 1950. augusztus 30-án a kommunisták által kikényszerített és megfélemlítéssel elért „megegyezés” aláírásra került. Szeptember 7-én törvényerejű rendelettel megvonták a szerzetesrendek működési engedélyét. Munkájukat csak négy tanító rend - a bencések, a piaristák, a kapisztránus ferencesek és a Szegény Iskolanővérek - folytathatta különböző feltételekkel és állami támogatás nélkül. A megszüntetett rendek ingó és ingatlan vagyona az államé lett.

Szeptember közepén a szerzetesek elhagyhatták kényszerlakóhelyüket, de már nem volt hova menniük. A meghagyott 8 rendház 250 szerzetese tovább élhette szerzetesi életét, 11 ezren viszont földönfutóvá váltak. A kereszténységet gyűlölő kommunista államhatalom ezen intézkedésével a katolikus hívek tömegeit fosztotta meg attól a sokféle segítségtől, támasztól és értéktől, melyet a szerzetesek számukra nyújtottak. A Magyar Katolikus Egyház, de a teljes magyar kultúra, a magyar társadalom egésze lett ekkor szegényebb.

A szerzetesrendek feloszlátását kimondó rendeletet 1989 szeptemberében hatályon kívül helyezték, ezzel ismét megnyílt a lehetőség a rendek működésére. Amit azonban a szerzetesrendek ellen az államhatalom elkövetett, annak következményei a mai napig érezhetőek.

Összeállította: Túriné Nádudvari Mária

Faddy Othmár atya Csongrádon élte át a vészterhes napokat. A feloszlátás időszakáról szóló visszaemlékezését olvashatják a következőkben:

„A csongrádi rendházban Gyárfás, Gellért, Grátusz atyák, Cirill testvér és én éltem, akkor mint házfőnök és plébános.

A csongrádi kolostorból nem internáltak minket, hanem Sátoraljaújhegyről 38 Irgalmas Nővért hoztak a házba. Dél körül érkeztek, én nyitottam nekik kaput. Az apácákat éjjel hurcolták el a rendházukból, amikor leszálltak nálunk a teherautóról, azt hitték, hogy a Szovjetunióban vannak. Nyugtatgattam őket, a kolostor tagjai pedig leköltöztek az emeletről, hogy ott elhelyezkedhessenek az apácák.

Amikor megérkeztek, egy öreg apáca odajött hozzám. Csomag nélkül érkezett, de a kezében szorongatott valamit: „Hoztuk a Jézuskát is.” - mondta, és átadta a cibóriumot. Egy másik idős nővér, akire a pince volt bízva a zárdában, csak a pince kulcsát hozta magával, mondván, hogy neki ez a feladta. Később vicceltünk vele, mondtuk, legalább egy kanna bort hozott volna...

A beköltözés után az apácák megfürödtek, ebédeltek. Amíg ott voltak Csongrádon a nővérek, sokat segítettek. A templomot éppen akkor festették, ők mindennap kitakarították. A hívek esténként nem is tudtak arról, hogy napközben a templomban milyen kosz volt, mert estére minden ragyogott. A kertben még a leveleket is tisztogatták, mert nem volt mit tenniük.

Amikor megtudták a hívek, hogy nővérek érkeztek a rendházba, ruhaneműt, takarókat és rengeteg élelmet hoztak a kolostorba. Az ÁVO-n szóvá is tették, hogy milyen jól élünk. Mondtam nekik, hogy igen, mert amit az emberek nem tudnak eladni a piacon, azt nem viszik haza, hanem nekünk ajándékozzák.

Az ávosok éjjelenként vallatták az apácákat. Rá akarták beszélni a nővéreket, hogy lépjenek ki a rendjükből, de Pétery püspök és még néhány főpap bízta őket, hogy mindhalálig tartsanak ki. Ez néhány hónapig tartott. Végül az a megállapodás született, ha vállalják, hogy a rendi ruhát leteszik, akkor szabadon elmehetnek. Egy varrónővel ruhát varrattam nekik, de többüket meg kellett tanítani civil ruhában járni, mert úgyis össze akarták kulcsolni a kezüket. Érthető, hiszen sokuk 14 évesen került a rendjébe, és ekkorra már idős lett, így szokta meg. Amikor elmentek, mondtam nekik, hogy vállaljanak az eddigiekhez hasonló állást. Ezt a tanácsomat később köszönték, mert így jó nyugdíjuk lett évek múlva.

Hetente Pestre kellett mennem, éjjelenként pedig a helyi rendőrségre jártam. Karácsony éjszakáján úgy estem be az éjféli misére. Amíg részt nem vállaltam a pesti békegyűlés szervezésében, a helyi vezetők szóba sem akartak állni velem. Attól fogva elkezdtek bemutatkozni, de rövid idő múlva kivágtak a békemozgalomból a múltam miatt. Ekkor elém tettek 2 dossziét, '44-től kezdve jelentések voltak rólam.

Mi ferencesek ott maradhattunk Csongrádon, de az atyáknak is civil ruhát kellett készíttetnem. Az egyiknek egy héten át könyörögtünk, hogy vegye föl. Később Grátusz és Gyárfás atya ottmaradt Csongrádon, Gellért Debrecenbe került, és én pedig Pestre.”

*Forrás: Magyar Umbria ferences füzetek 17.
<https://mandadb.hu>*

MÁRAI SÁNDOR: DECEMBER

Ez a hónap az ünnep. Mintha mindig harangoznának, nagyon messze, a köd és a hó fátylai mögött. Gyermekkorunkban e hónap első napján árkus papírra, kék és zöld ceruzával, karácsonyfát rajzoltunk, karácsonyfát, harmincegy ággal. Minden reggel dobogó szívvel megjelöltük, mintegy letöröltük e jelképes fa egyik ágát. Így közeledtünk az ünnep felé. E módszerrel sikerült a várakozás izgalmát csaknem elviselhetetlenné fokozni.

A hónap közepe felé, amint közeledett az ünnep, már állandóan lázas voltam, esténként félrebeszéltem, hideglelés dadogással meséltem dajkámnak vágyaimról. Mit is akartam? Gőzvasutat és jegylyukasztót, igazi színházat páholyokkal, színésznőkkel, rivaldafénnyel, sőt valószínűleg kritikusokkal és azokkal a szabónőkkel is, akik

megjelennek a főpróbákon, és rosszabbakat mondanak a darabról. Ezenfelül lengyel kabátkát akartam, továbbá Indiát, Amerikát, Ausztráliát és a Marsot. Mindezt persze selyempapírban, angyalhajjal tetézve. Egyáltalán, gyermekkoromban mindig a világegyetemet akartam, az életet, amely egyszerre volt bicikli, kirándulás a Tátrába, anyám zongorázása a sötét társalgóban, bécsi szelet, almásrétes és diadal összes ellenségeim fölött.

Most, hogy az ünnep közeledik, meglepetéssel észlelem, mintha még mindig várnék valamire. E napokban megesik, hogy elindulok az utcákon, megállok a kirakatok előtt, nézelődöm. Öngyújtó nem kell. Fényképezőgép, Victor Hugo összes művei, bőrben, zsebkés, melynek gyöngyház tokjában ötféle penge van, továbbá dugóhúzó, körömtisztító és pipaszurkáló is, nem kell. Semmiféle tárgy nem kell már, s ha jól meggondolom, lemondok Indiáról, Ausztráliáról és a Marsról is, ellenségeim cikkeit érdeklődéssel olvasom, s színházba lehetőleg egyáltalán nem járok.

Mégis, valamit várok még. Annyi karácsony múlt el, egészen sötétek, s aztán mások, csillogók, melegek és szagosak, annyi ünnep, s még mindig itt állok, a férfikor delén, őszülő fejjel, tele kötelezettséggel és ígérettel, melyeket az Angyal sem tudna már beváltani; s még mindig várok valamire. Néha azt hiszem, a szeretetre várok. Valószínűleg csillapíthatatlan ez az éhség: aki egyszer belekóstolt, holtáig ízlelni szeretné. Közben már megtudtam, hogy szeretetet kapni nem lehet; mindig csak adni kell, ez a módja. Megtudtam azt is, hogy semmi nem nehezebb, mint a szeretet kifejezni. A költőknek nem sikerült, soha, a költőknek, akik az érzelmek és indulatok minden árnyalatát rögzíteni tudják szavaikkban.

A szeretetnek nincs színfoka, mint a gyöngédségnek, nincs hőfoka, mint a szerelemnek. Tartalmát nem lehet szavakban közölni; ha kimondják, már hazugság. A szeretetben csak élni lehet, mint a fényben vagy a levegőben. Szerves lény talán nem is élhet másképp, csak a hőben, a fényben, a levegőben és a szeretetben.

Mindezt tudva, az egyre zavartabb és bizonyosabb tudásban, nem tehetek mást, mint sorra járni az üzleteket, s vásárolni öngyújtót, illatszert, nyakkendőt és jegylyukasztót, gőzvasutat és Victor Hugo összes műveit. Tudom, hogy mindez reménytelen. Mit csináljak? Az ember azt adja, amit tud.

KARÁCSONYI FEJTÖRŐ

Kedves Gyerekek! Tíz kérdésből álló kvízt állítottunk össze nektek. Ha van kedvetek, válaszoljatok a kérdésekre! Nem könnyű a megfejtés, ezért ha elakadtok, a 12. oldalon megtaláljátok a helyes választ.

1./ Mit jelent, ha Miklós megrázza a szakállát?

- a) fagy b) havazik c) mérges

2./ Mit szimbolizál az adventi koszorú 4 gyertyája?

- a) megbocsátás, bűnbánat, áhítat, megváltás
b) remény, várakozás, eljövétel, boldogság
c) hit, remény, szeretet, öröm

3./ Ki hozza Magyarországon a karácsonyi ajándékot?

- a) Téliapó b) Mikulás c) Jézuska

4./ Ki állított a hagyomány szerint először karácsonyfát?

- a) Miklós püspök b) Luther Márton c) Szent Borbála

5./ Mi a lucaszék?

- a) karácsonyi misén a ministránsok ülnek rajta
b) régen erre állították a karácsonyfát
c) ha erre állnak a templomban, felismerik a boszorkányokat

6./ Mi az a betlehemezés?

- a) Betlehemben minden évben megtartott karácsonyi mise
b) rövid színdarab, amelyben előadják Jézus születésének történetét
c) Jézus születéséről szóló mesegyűjtemény

7./ Mi a Luca-kalendárium?

- a) egyházi ünnepeket tartalmazó naptár
b) népi megfigyelések alapján, az időjárás figyelembe véve megalkotott naptár a jövő évre vetítve
c) az adventi naptár magyar megfelelője, amit a karácsony előtti időszakban használunk

8./ Milyen eredetű a karácsony szó, és mit jelent?

- a) finnugor és ünnepet jelent
b) szláv eredetű, és lépőt, átlépőt jelent
c) török eredetű, jelentése: áldott

9./ Mióta állítanak karácsonyfát hazánkban?

- a) a XIX. század második felétől
b) a XVI. századtól
c) a XX. század elejétől

10./ Ki volt Gáspár, Menyhért és Boldizsár?

- a) három szent király Jézus születése előtti időkből
b) három keleti bölcs, akik megjósolták Jézus születését
c) a háromkirályok, akiket egy csillag vezetett Jézushoz
forrás: <https://www.napikviz.com/>

MIKULÁS A TEMPLOMBAN

A gyerekek nagy öröme december 6-án a Szent József-templomba is ellátogatott a Mikulás. A szentmise után köszöntötte a gyerekeket, és megajándékozta őket.

KARÁCSONY DÉLUTÁN

*Karácsony délután lassan jön az alkony.
Kíváncsiság bujkál minden gyermekarcon.*

*Végre sötétedik...hamvas lesz az este.
Bodri velem együtt figyel minden neszre.*

*Mikor szól a csengő, az ajtó kitarul,
piros alma nevet rám a fenyőfárul.*

*Tudom, az erdőből édesapám hozta,
a diót meg anyám be is aranyozta...*

*Azért olyan kedves... azért olyan drága.
Meghatottan nézek Apára... Anyára*

(Donászy Magda)

KERESZTELÉSEK

Berényi Bence	–	2020. 08. 23.
Kun Bianka Angelika	–	2020. 08. 23.
Sándor Noel	–	2020. 08. 23.
Sándor Zénó Mihály	–	2020. 08. 23.
Balázs Gergely	–	2020. 09. 06.
Balázs László	–	2020. 09. 06.
Lantos Adél	–	2020. 09. 13.
Szabó Flóra	–	2020. 09. 19.
Deák Zsófia Anna	–	2020. 09. 20.
Tyukász Hunor	–	2020. 11. 08.

Bokros, Szent László templom:

Justin Sándor Dávid – 2020. 11. 15.

HELYZETGYAKORLATOK KEZDŐ ÖREGNEK (részletek)

Janikovszky Éva „Felnőtteknek írtam” című könyvének egyik fejezete azt taglalja, hogyan is szembesüljön az ember a felismeréssel, hogy bizony öregszik. A nap mint nap jelentkező figyelmeztető jeleket fogadjuk olyan derűsen, mint ahogy azt az író nő tette, még akkor is, ha a „helyzetgyakorlatokból” magunkra ismerünk.

„A kérdés az: hogyan vegyük észre, hogy öregszünk? Mert azt ne higgyük már, hogy valaki majd szól. Nem, sajnos senki sem szól, pedig mindenki látja, észleli - de ránk hagyja a felismerést. Legfőljebb nézizni vagy mamikázni kezd. És még ezt a finom jelzést sem baráti körünk fiataljaitól kapjuk - ők változatlanul szíával üdvözlnek és keresztnévünkön szólítanak -, hanem a kereskedelem, az ipari szolgáltatások, az egészségügy, valamint a közhivatalok némely dolgozójától, no meg az egyszerű járókelőktől, közlekedőktől. (Csak emlékeztetőül: Mit adhatok a néninek? Hát ez bizony sokba fog kerülni mamika!)

Eleinte összerándulunk, aztán arra gondolunk, hogy egyszerű bunkóság.

Rövidest a fogaink jelentkeznek. Nyilall a bal felső ötös. Újabb nagy elhatározás, irány a fogorvos. Igyekezzünk tátott szájjal is méltóságteljesen fogadni a döntést, hogy egyelőre részprotézis is megteszi. Ne kérdezzük, hogy meddig, mert még megmondja. Inkább gondoljunk arra, hogy Hollywood ifjú sztárjelöltjei már húszéves korukban kihúztatják az összes fogait, s észveszejtő mosolyuk gyönyörű protézisüknek köszönhető. Mi spóroltunk majd fél évszázadot.

Aztán egy reggel az ébresztőóra vagy a telefon csörgésére kipattannánk az ágyból, de még a papucsunkat se érjük el, fordul velünk egyet a világ és orra (hasra, hátra) esünk. Megütöttük, de nagyon medencecsontunkat (vállunkat, térdünket, koponyánkat) és fáj, nagyon fáj.

Amíg pánikban vagyunk, ne döntsünk. Ne hívjuk fel a gyerekeket, hogy itt fekszünk összetörve, mert lehet, hogy hozzánk rohannak, és csak szégyenkezhetünk, ha már kávézás közben találnak ránk a konyhában. Arról nem is szólva, hogy esetleg legközelebb, amikor valóban összetörjük magunkat, már el sem jönnek.

Mostanában valahogy nem ugrunk le csak úgy ukmukfukk 2 zsemlyéért a boltba. Nem ám. Mielőtt kilépünk az ajtón, ellenőrizzük, hogy lekapcsoltuk-e a villanyt, elzártuk-e a gázt. Az ajtót gondosan zárjuk be, a kulcsot mindig ugyanabba a rekeszbe tesszük.

Mindig írjuk fel egy cetlire, hogy mit akarunk venni. A cédulát tesszük a zsebünkbe. Mert különben állunk a boltban és révülten indulunk az akciós mangó konzerv és kutyaeledel felé (nem tudjuk, mi a mangó és nincs kutyánk), de elfelejtjük a 2 zsömlét, amiért jöttünk.

Naponta órák hosszat keresgélünk. Kulcsot, szemüveget, címet, telefonszámot, nagy lyukú tüt, csekket, lottószelvényt, orvosságot, eldugott pénzt, feladásra váró bélyeget, csomagolópapírt, pillanatragasztót, mélyhűtő-zacsót, egy elgurult gombot, papírvágó ollót, egy kis maradék szegfűszeget. Mert valljuk be: egyre feledékenyebbek vagyunk. És ebből következik a legfontosabb tanács: ha már elfelejtjük, hogy bevettük-e az orvosságot, hogy hol hagytuk a szemüvegünket, hogy megsóztuk-e a húst és miért nyitottuk ki a fridzsideret, akkor felejtsük el a sérelmeinket is!

Bőrünk ugyan ettől sem lesz feszes és fiatalos, hajunk sem lesz dús és selymesen csillogó, de még mindig miénk a döntés, hogy néhány év múlva derűs, idős hölgy vagy házsártos öregasszony válík-e belőlünk”.

PLÉBÁNAI HÍREK

A legutóbbi számunkban a plébániánkhoz tartozó munkák kezdetéről szóltak a hírek. Most a folytatásról vagy a befejezésről, illetve az új munkákról számolunk be.

Templomkerti csapadékvíz

Augusztus utolsó szombatján önzetlen hívek tevékeny munkájával elkészült a Szent József templom kertjében a csapadék vizet összegyűjtő csatorna. Remélhetőleg a falvizesedés megszűnik. Köszönet a munkásoknak!

A kidőlt kereszt hamarosan a helyére kerül (II)

A Györfösi körforgalom melletti kidőlt kereszt új alapra kerül. A szakvélemények és a szükséges engedélyek után kiásásra került az új alap helye, amelyet már be is betonozott az erre az alkalomra (is) hívekből összeállt kereszthelyreállító csapat. Köszönet a munkáért! Amikor megkötött az alapbeton, a kereszt talapzatát

daru segítségével a helyére húzatjuk, majd a kőfaragó mester beleilleszti az öntöttvas keresztet a kitört kehelybe.

Útmenti kereszt felújítása

A malom előtti kereszt korpusza öntöttvasból készült. A rozsdás felület előkészítés után újra lett festve. A talapzaton lévő márványtábla is megújítás előtt áll. A kőfaragó újra csiszolja, kifesti a feliratot, és a tábla körüli töredezéseket kijavítja.

A Budai Nagy Antal utca végén lévő kőkereszt korpusza is újra lett festve. Ezen munkálatokra jótékony hívőtársunk nagylelkű adományának köszönhetően kerülhetett sor, melyet hálásan köszönünk! A festő munka is önzetlen felajánlás, melyet szintén nagyon köszönünk!

Nyílászáró felújítás

A Szent József-templom sekrestyéjének udvarra nyíló ajtaja felújításra került. A zár és az elhasználódott fa részek ki lettek cserélve, majd festés után már a helyére került a megújított ajtó.

A bokrosi templom fala ázik (II)

A templom ereszcSATORNÁJA kitakarításra került, és az a döntés született, hogy az egyedileg gyártott négyszögletes lefolyókat ki kell cserélni. Az anyag- és munkadíj költségek fedezésére templomainkban gyűjtést kezdeményeztünk. Köszönettel kérjük az adományokat, és akkor tavaszra elkészülhet a munka. *Révész József*

**„NEM MÚLNAK EL ŐK,
KIK SZÍVÜNKBEN ÉLNEK.”**

Október 31-én halottaink emlékére mutatott be szentmisét Tótsi Bálint plébános és Kovács János nyugalmazott tábori lelkész a temető ravatalozója előtt.

**ERDÉLYI JÓZSEF:
REGGEL**

Egy szép reggelre gondolok,
és mosolygok és meghalok.
Kéklett az ég, sütött a nap;
mentem sötét fenyők alatt.
Kezemet fogta jó apám;
sárgarigó füttyölt a fán.
Sárga rigó, huncut rigó,
azt füttyölte, hogy élni jó;
hogy élni jó, hogy élni szép,
ha fogják az ember kezét.

Jó lenni nagynak, kicsinek,
mindennek és mindenkinek,
sárgarigónak legkivált,

nagy kertben élni nyáron át,
fenyőre szállni rangosan,
füttyölni szépen, hangosan,
hirdetni vígan szerteszt,
hogy élni jó, hogy élni szép,
ha fogják az ember kezét.

Egy szép reggelre gondolok,
és mosolygok és meghalok.
Kék lesz az ég, ragyog a nap;
megyek magas fenyők alatt
kezemet fogja holt apám,
s megszólal egy rigó a fán.
Azt mondja majd az a rigó,
hogy élni szép, hogy élni jó,
de halni szebb, de halni jobb,
s én mosolygok és meghalok.

ELHUNYTJAINK

- + Szólik Imre
- + Kókai Istvánné szül: Pap Erzsébet
- + Kapás Lászlóné szül: Túri-Kis Piroska
- + Surányi Vilmosné szül: Bánfi Erika Rozália
- + Simon Bertalan
- + Tarjányi Pál
- + Keller Mihályné szül: Lucza Matild
- + Kató Mihályné szül: Gut-Benke Rozália
- + Gömör Árpádné szül: Víg Ilona
- + Bertus Jánosné szül: Kacziba Julianna
- + Rácz Tivadar
- + özv. Szabó Józsefné szül: Szabó Mária
Magdolna
- + Rácz Sándor
- + Molnár Ferencné szül: Deák Ilona
- + Szepesi Szabó Edit
- + id. Pintér Ferenc
- + Sarusi Istvánné szül: Sebestyén Etelka
- + Busa Jánosné szül: Lantos Katalin
- + Palásti Józsefné szül: Tóth Erzsébet
- + László István
- + Ötvös Péter
- + Ujszászi István
- + Varga Miklósné szül: Rácz Mária
- + Gulyás Pál Ferencné szül: Forgó Mária
Magdolna

*Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik és
az örök világosság fényeskedjék nekik,
Nyugodjanak békében. Amen.*

SZENTMISÉK RENDJE A CSONGRÁDI PLÉBÁNIÁK TEMPLOMAIBAN ÉS AZOK FÍLIÁIBAN

Szent József templom: Hétfő, Szerda, Péntek, Szombat: 17.00 óra, Vasárnap: 8.30 óra.

Nagyboldogasszony templom: Kedd, Csütörtök, Péntek: 18.00, Vasárnap: 10.00 és 18.00 óra.

Szent Rókus templom: Szombat: 18.00 óra.

Bokros, Szent László templom: Vasárnap: 8.00 óra. **Felgyő, Szent István templom:** Vasárnap: 11.30 óra.

A 12. oldalon található „Karácsonyi fejtörő” megfejtése:
1-b, 2-c, 3-c, 4-b, 5-c, 6-b, 7-b, 8-b, 9-a, 10-c.

**ÁLDOTT, BÉKÉS KARÁCSONYI ÜNNEPEKET,
ÉS BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁNUNK
KEDVES OLVASÓINKNAK!**

TERMÉNYÁLDÁS

Az október 4-i szentmisén Kovács János atya megáldotta a hívek által hozott terményeket.

**TÁMOGATÁSAIKAT AZ ALÁBBI
SZÁMLASZÁMRA VÁRJUK, KÖSZÖNJÜK!**

Szent József Plébánia - Csongrád
OTP Bank: 11735050-20441007

IRODAI FOGADÓÓRÁK A PLÉBÁNIÁKON

Szent József Plébánia: 06-63/483-063

Hétfő, szerda, péntek: **16.00 – 17.00 óra**

Nagyboldogasszony Plébánia: 06-63/475-027

Hétfőtől – péntekig: **9.00 – 12.00 óra**

Gitáros Szentségimádás: minden hónap második szerdáján, az esti szentmise után 17.30 órától a Szent József templomban.

Jézus Szíve imaóra: minden hónap első csütörtökén 15.00 órától a Szent József templomban.

CSERKÉSZET

A csongrádi 553. számú Szent Imre herceg cserkészcsapat továbbra is várja sorai közé a cserkészlet iránt érdeklődőket, felber[pont]daniel[kukac]cserkesz[pont]hu.

ÚJÉVI KÖSZÖNTŐ

(Népköltés)

*Adjék Isten minden jót,
öt-hat tyúkot, jó tojót!
Hízott disznót, sok hurkát,
tele pincét, kamarát,
sonkát, kolbászt, szalonnát,
gond ne bántsa a gazdát!
Adjék Isten szép vetést,
rengő-ringó jó termést,
békesség és szeretet
töltse meg a szívetek
ebben az új évben!*

**Harang-Szó újságunkat a plébánia honlapján, a
www.kistemplom-csongrad.hu oldalon színesben is
megtekinthetik, olvashatják és onnan le is tölthetik!**

SZERKESZTŐI ÜZENET

Terveink szerint lapunk következő száma Húsvétkor jelenik meg. Kérjük, hogy a közlésre szánt írásait március 15-ig juttassák el a szerkesztőség részére.

Kérjük, hogy lehetőségeikhez mérten anyagilag is támogassák a következő szám kiadását, a nyomdaköltség 100 Ft/db megtérítésével! Köszönjük!

HARANG-SZÓ 65. szám

A Csongrád - Piroskavárosi Szent József Plébánia és a bokrosi Szent László templom híveinek lapja.

Megjelenik évente 2-4 alkalommal, 350 példányban.

Felelős kiadó: Tótsi Bálint plébános

Szerkesztő: Túriné Nádudvari Mária

Tördelés, fotó: Pap Imre

Cím: 6640 Csongrád, Pirokska János tér 4.

Tel./Fax: 06-63/483-063

Honlap: www.kistemplom-csongrad.hu

E-mail: szent.jozsef.plebana.csongrad@gmail.com

Nyomdai munkák: Fotó-Print Stúdió, Csongrád